

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΠ 40	ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες II: Επισκόπηση Ελληνικής Μουσικής και χορού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου x 32 εβδομάδες	16-18	20ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠ, ΓΓ, ΑΔ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/70-spoudes-ston-elliniko-politismo/500-a76989cae4b7e3036b281223a17d1930 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (http://study.eap.gr), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο

σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ ΕΛΠ40, οι φοιτητές:

A) θα είναι σε θέση να κατανοούν:

- 1) Το ρόλο και τη σημασία της μουσικής ως παιδευτικού και πολιτισμικού αγαθού, κατά την αρχαιοελληνική περίοδο.
- 2) Τη διάκριση ανάμεσα στην Πυθαγόρεια και Αριστοξενική θεώρηση της μουσικής και τις επιδράσεις της στους μεταγενέστερους Έλληνες φιλοσόφους.
- 3) Τη συσχέτιση της μουσικής με την επίσημη και καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων με βάση τα εντός και εκτός λατρείας τραγούδια και την οργανική μουσική.
- 4) Τη διάκριση ανάμεσα στη βυζαντινή μουσική και τη μουσική του Βυζαντίου καθώς και τις αλληλεπιδράσεις τους.

II

- 5) Τα επί μέρους είδη του δημοτικού τραγουδιού και τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του κλέφτικου, του αστικολαϊκού και του ρεμπέτικου τραγουδιού, καθώς και τις ιδεολογικές συνιστώσες τους.
- 6) Τα ιδιαίτερα γνωρίσματα των ετερόγλωσσων και μειονοτικών ομάδων και τις σχετικές αλληλεπιδράσεις τους με την ιθαγενή μουσική παράδοση.
- 7) Τις αντιλήψεις για τη μουσική της Επτανησιακής και Εθνικής μουσικής σχολής.
- 8) Το έργο των Πρωτοπόρων και της Ελληνικής «πρωτοπορίας».
- 9) Την εμπορευματοποίηση του τραγουδιού και της μουσικής με βάση την τεχνολογική εξέλιξη, από την εμφάνιση της δισκογραφίας έως σήμερα.

III

10) Τη διαφοροποιημένη θέση του χορού με αναφορά στην κλασική και τη βυζαντινή περίοδο.

- 11) Την ποικιλία και πολυμορφία της μουσικο-χορευτικής ελληνικής παράδοσης, με αναφορά στις επί μέρους γεωγραφικές ενότητες του ελλαδικού χώρου.
- 12) Τη θεώρηση του χορού ως σύμβολο ταυτότητας, ως τελετουργία και θέαμα.
- 13) Τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του δυτικού «έντεχνου» χορού και τα επί μέρους είδη του.
- 14) Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις κοινωνικές διαστάσεις των Ευρωπαϊκών, λατινοαμερικάνικων, μοντέρνων και «δημοφιλών» χορών.

B) θα έχουν αποκτήσει τις ικανότητες και δεξιότητες:

- 15) να κατανοούν σύνθετες έννοιες, όπως ταυτότητα, παράδοση, λαϊκός πολιτισμός και να χειρίζονται με επάρκεια τη σχετική ορολογία
- 16) να αντιμετωπίζουν κριτικά τη σχετική βιβλιογραφία και να μπορούν να επιλέγουν τα κατάλληλα εδάφια για ενίσχυση των θέσεων και επιχειρημάτων τους.
- 17) να χειρίζονται επαρκώς το γραπτό λόγο και να συνθέτουν εργασίες που αφορούν σε ζητήματα σχετιζόμενα με το περιεχόμενο της ΘΕ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

δεδομένων και πληροφοριών, με τη

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αυτόνομη Εργασία	
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Γνωστικά Αντικείμενα της ΘΕ:</p> <p>α) Μαθηματική Θεωρία της Αρχαίας Μουσικής (Βυζαντινοί Θεωρία, Διαλεκτικοί Συσχετισμοί με Ανατολή, Ελληνική και Δυτική Μουσική στο Νεότερο Κόσμο, Σύγχρονα Ρεύματα)</p> <p>β) Μουσική Πράξη κατά περίοδο (ρυθμοί, όργανα, είδη, ήθος και ύφος, πηγές, Θέση της Μουσικής στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Βίο, Δημιουργός, Εκτελεστής και Κοινό, Παράδοση και Προοπτικές)</p> <p>γ) Θεωρητική Προσέγγιση στη Ρυθμολογία του Ελληνικού Χορού</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή πέντε Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε Σαββατοκύριακα.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται: -εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (skype for business), -λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint) -Λογισμικά αναπαραγωγής ήχου και εικόνας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους
	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20
	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40
	Εξετάσεις	3
	Ατομική μελέτη	449-513
Σύνολο Μαθήματος	512-576	

<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών στα Ελληνικά κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Ο μέσος όρος των έχει ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 30%, εφόσον υπάρξει προβιβάσιμος στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις. Τελικές γραπτές εξετάσεις ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 70%.</p> <p>Υπάρχουν όλα τα κριτήρια αναρτημένα, τόσο σε κάθε γραπτή εργασία (στο study), όσο και στον γενικό κανονισμό https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2025/11/Kanonismos_Spoudon.pdf</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Εκδόσεις ΕΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τόμος Α': Στ. Βιρβιδάκης, Νικόλαος Γράψας, Μιχάλης Γρηγορίου, Μάγδα Ζωγράφου, Δημήτρης Λέκκας, Κατερίνα Παπαοικονόμου-Κηπουργού, Διαλεκτικοί Συσχετισμοί, Θεωρία της Ελληνικής Μουσικής, ΕΑΠ, Πάτρα 2003. • Τόμος Β': Λ. Αγγελόπουλος, Μάρκος Δραγούμης, Δημήτρης Λέκκας, Νίκος Μαλιάρας, Νικόλαος Μάμαλης, Θανάσης Μωραΐτης, Κατερίνα Παπαοικονόμου-Κηπουργού, Καίτη Ρωμανού, Ελληνική Μουσική Πράξη: Αρχαίοι και Μέσοι Χρόνοι, ΕΑΠ, Πάτρα 2003. • Τόμος Γ': Ν. Γράψας, Μιχάλης Γρηγορίου, Λεωνίδας Εμπειρικός, Δημήτρης Λέκκας, Νικόλαος Λούντζης, Νικόλαος Μάμαλης, Γιάννης Μανωλιδάκης, Θανάσης Μωραΐτης, Καίτη Ρωμανού, Χάρης Σαρρής, Διονύσης Τζάκης, Γιώργος Τσάμπρας, Βασιλική

Τυροβολά, Ελληνική Μουσική Πράξη: Λαϊκή Παράδοση, Νεότεροι Χρόνοι, ΕΑΠ, Πάτρα 2003.

- Τόμος Δ': Ν. Γύφτουλας, Μάγδα Ζωγράφου, Μαρία Κουτσούμπα, Δημήτρης Λέκκας, Γιάννης Μανωλιδάκης, Βασιλική Πανάγου-Μιχαλακάκη, Κάτια Σαβράμη, Βασιλική Τυροβολά, Θεωρία Χορού, Ελληνική Χορευτική Πράξη: Αρχαίοι και Μέσοι Χρόνοι, ΕΑΠ, Πάτρα 2003.
- Τόμος Ε': Ν. Γύφτουλας, Μάγδα Ζωγράφου, Μαρία Κουτσούμπα, Γεωργία Μητροπούλου, Ντόρα Τσάτσου-Συμεωνίδη, Βασιλική Τυροβολά, Ελληνική Χορευτική Πράξη: Παραδοσιακός και Σύγχρονος Χορός, ΕΑΠ, Πάτρα 2003.

ΠΑΚΕΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ κ.ά.)

Α' Παράλληλα κείμενα για τη Θ.Ε. ΕΛΠ 40: (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης)

1. Αλυγιζάκης Α.Ε., Ο χαρακτήρας της ορθοδόξου ψαλτικής, εκδ. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής, Τόμος 29, Ανάτυπο, Θεσσαλονίκη 1988, σ. 390-404.

(Διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <http://www.imdlibrary.gr/index.php/el/2013-01-14-09-09-13/periodika/thessaloniki/book/529-epistimoniki-epetirida-theologikis-sxolis-thessalonikis-tomos-29-1986-1989/13-2013-03-21-12-46-45>)

2. Αμαργιανάκης Γ., Δημοτική Μουσική, λήμμα στην Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος 28, Θέατρο, κινηματογράφος, μουσική, χορός, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1999, σ. 100-104.
3. Χρηστομάνος Κ., Η Κερένια Κούκλα, Αθηναίικο Μυθιστόρημα, εκδ. Συλλογή, Αθήνα 1997, σ. 113-133.
4. Velimironis, M. Οι Βυζαντινές Μουσικές Παραδόσεις στους Σλάβους, στο Yiannias J.J. (επιμ.), Η Βυζαντινή Παράδοση μετά την Ύλωση της Κωνσταντινούπολης, εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1994, σ. 133-138, 144-145.
5. Wellesz, E. Η βυζαντινή μουσική και λειτουργία, Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Β'), Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ, μτφρ. Ντουντού Σαούλ, εκδ. Μέλισσα, σ. 718-722.
6. Wihtol de Wenden, C. Αναζητώντας την εθνική ταυτότητα, Το Βήμα 13/5/2001, σ. Α60 (B13261B602).

Β' Συνοδευτικά κείμενα: (Ψηφιακή Προσφορά)

1. Ελληνική Μουσική και Χορός (Βασιλειάδης, Βολιότης-Καπετανάκης, κ.ά.), ΕΑΠ, Πάτρα 2003.
2. Περίληψη των τόμων της Θ.Ε.
3. Οδηγός Μελέτης του Συνοδευτικού Βιβλίου J.A. Neubecker, Η Μουσική στην Αρχαία Ελλάδα, εκδ. Οδυσσεάς, Αθήνα 1986
4. Οδηγός Μελέτης του Συνοδευτικού Βιβλίου S. Baud-Bovy, Δοκίμιο για το ελληνικό δημοτικό τραγούδι, ΠΛΙ, 2005

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΑΠ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ)

1. J.A. Neubecker, Η Μουσική στην Αρχαία Ελλάδα, εκδ. Οδυσσεάς, Αθήνα 1986.

2. *S. Baud-Bovy, Δοκίμιο για το ελληνικό δημοτικό τραγούδι, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Ναύπλιο 2007 (συνοδεύεται από 2 CD με μουσικά παραδείγματα).*

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. *Συνοπτική Ιστορία του Ελληνικού Τραγουδιού, MINOS EMI (1 ΔΙΠΛΟ CD)*
2. *Ελληνικά παραδοσιακά και λαϊκά όργανα: Ηχητικά παραδείγματα, Χ. Σαρρής (CD)*
3. *Ελληνικές τροπικές και ρυθμικές δομές: Προϊστορικές, αρχαίες, μεσαιωνικές, παραδοσιακές, Δ.Ε. Λέκκας, Ν. Γράψας (CD)*

Επιπλέον συμπληρωματικό ψηφιακό υλικό βρίσκεται μέσα στην πλατφόρμα μελέτης (study).